

Ministeri Lepän ajankohtaiskatsaus metsäneuvostolle 19.12.2018

Metsät ja ilmastonmuutos ovat kokonaisuus, joka on viime viikkoina puhuttanut niin virallisissa neuvottelupöydissä, seminaareissa kuin sosiaalisessa mediassakin. Aihe on todella tärkeä. Meneillään on useita eri prosesseja, joissa esimerkiksi metsien hiilinielua käsitellään. Lähtökohdat laskelmille ja tavoitteille vaihtelevat prosesseittain – LULUCF, kansallinen ilmasto- ja energiastrategia, KMS – mikä varmasti vaikeuttaa asian ymmärtämistä.

Vertailutaso

Maankäyttöä koskevan ns. LULUCF -asetuksen edellyttämä metsien vertailutaso julkaistiin viime keskiviikkona. Kyseessä on koko valtakunnan tasolle tehty laskelma, joka on tehty LULUCF-kriteerien perusteella teknisenä laskelmana. Velvoitekauden (2021-2025) todellisia metsien hiilinieluja arvioidaan vertailutasoa vasten, kun arvioidaan metsistä saatavaa mahdollista hyötyä tai rasiitetta EU:n ilmasto- ja energiapolitiikan kehikossa. Metsistä saatavaa hyötyä voidaan rajoitetusti käyttää maankäyttösektorin tavoitteen saavuttamiseksi. Tavoitteenahan on saada metsätalous- ja maankäyttösektorin nielu vähintään 0-tasolle.

Jos metsänielusta tuleekin laskennallinen rasite, tulee se kattaa maankäyttösektorin tai muiden sektoreiden lisätoimilla. Vertailutaso puutuotteet mukaan luettuina on -34,77 miljoonaa tonnia hiilidioksidiekvivalenttia (CO₂-ekv) ja ilman puutuotteita -27,88 milj. tonnia vuodessa. Julkaistu Suomen vertailutaso on kunnianhimoinen, ja se kannustaa ylläpitämään ja vahvistamaan metsänielua muun muassa aktiivisilla metsänhoitotoimilla.

Huomionarvoista on se, että metsien todellisesta hiilinielusta saatava hyöty, jos nielu ylittää vertailutason, on vain 2,5 milj. tonnia CO₂-ekvivalenttia/v (EU-asetuksen mukainen, perustana Suomen vuoden 1990 päästöt; koska olivat alhaiset, niin nieluhyötykin määrättiin alhaiseksi). Jos siis metsien hiilinielu olisi vaikkapa 10 milj. tn CO₂-ekvivalenttia/v korkeampi kuin referenssitaso, laskentasääntöjen mukaan voisimme hyödyntää vain 2,5 maankäyttösektorin kuten peltojen päästöjen kompensoinnissa. Tämä on se vaikea asia ymmärtää, kun korkeaa hiilinielua sinällään pidetään hyvänä asiana.

Hyvää laskentasäännöissä on se, että fossiilisten polttoaineiden päästöjä on vähennettävä. Pakokaasujen ja hiilenpolton tupruttelua on vähennettävä, sillä metsien hiilinieluilla niitä ei voida kompensoida.

Vertailutasoraportti toimitetaan komissiolle vuoden loppuun mennessä, jonka jälkeen niille tehdään kansainvälinen arviointi vuoden 2019 aikana. Sen jälkeen tiedämme, mihin hiilinieluumme vertaamme.

Katowicen ilmastoneuvottelut

Kuten olemme viime päivinä huomanneet mediasta, Katowicessa saavutettiin merkittäviä edistymisaskelia ilmastonmuutoksen hillitsemisessä. Katowicessa saatiin maailmanlaajuinen yhteisymmärrys Pariisin sopimuksen sääntökirjasta. Nyt kaikilla maailman mailla on yhtenäiset säännöt, joiden pohjalta voidaan edetä ilmastohaasteen ratkaisemiseksi. Tämä on monenkeskisen yhteistyön kisällinäyte, josta meidän kaikkien on syytä olla tyytyväisiä. Nyt käsiteltävänä olevassa kansallisen metsästrategiassa korostetaan juuri monenkeskistä ja sääntöpohjaista yhteistyötä – se on myös Suomen metsäsektorin etu. Metsät eivät olleet tällä kertaa kiistakohteena Katowicen neuvotteluissa – erinomaista oli kuitenkin se, että metsien ja maankäyttösektorin erityispiirteet tunnistettiin mm. metsätuotteisiin sekä luonnontuhoihin liittyen. Lisäksi

olen tyytyväinen Puolan johdolla laadittuun ministeritason metsäjulkilausumaan joka tuo tasapainoisesti esille metsien, kestävä metsätalouden ja metsätuotteiden merkityksen ilmastopolitiikan kokonaisuudessa. Ilmastoprosessi tulee jatkumaan ensi vuonna – odotukseni on, että ensi vuoden aikana keskustellaan vilkkaasti mikä olisi riittävä kunnianhimon taso Suomen ja EU:n päästövähennysten osalta. Oma vankkumaton näkökantani on, että metsät ovat osa ratkaisua eikä metsien kestävä käyttöä tulisi tarpeettomasti rajoittaa.

Maatalousneuvosto

Maanantain maatalousneuvostossa ja myös viime viikolla EU:n pysyvässä metsäkomiteassa käsiteltiin metsätuhoja. Kuivuus, metsäpalot ja kaksi-kolme sukupolvea kesässä kirjanpainajia, ovat aiheuttaneet kuluvana vuonna valtavia tuhoja eri puolella Unionia, ei vähiten jo naapurissamme Ruotsissa. Tuhoriski koskee myös tulevia vuosia ja on yksi ilmenevä ilmaston lämpenemisen seurauksista. On todella tärkeää, että metsäneuvostokin viime kokouksemme päätöksen perusteella kokoontuu kuulemaan ja keskustelemaan aiheesta. Tarkoitus on pitää tilaisuus maaliskuussa; tarkempi ajankohta täsmentyy lähiaikoina.

Katsaukseni lopuksi haluan muistuttaa, että metsät tarjoavat ratkaisuja ilmastonmuutokseen. Me voimme omalta osaltamme edistää ratkaisuja tämän kokouksen päätöksillä kansallisesta metsästrategiasta. Uhkiin on varauduttava ja mahdollisuudet hyödynnettävä tarkastelemalla koko ketjua metsien hoidosta ja suojelusta tuotettuihin tuotteisiin ja palveluihin saakka.